

**Suomen Partiolaiset
-Finlands Scouter ry**
The Guides and Scouts of Finland

Julkaisija: Suomen Partiolaisten Viesti- ja Pelastuspalveluryhmä
email: vipepa-ryhma@www.partio.fi
www: <http://www.partio.fi/vipepa>

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
Radiopuhelimet	4
Lyhytaaltokuuntelu	5
Radioamatööritoiminta	6
Radiosuunnistus eli kettujahti	7
JOTA eli Jamboree On The Air	8
JOTI eli Jamboree On The Internet	9
Harrastusmerkit	10
Osoitteita:	11

Osoitteita:

Suomen Partiolaiset: Kylänvanhimmantie 29, 00640 Helsinki
keskus (09) 253 311 00
partioinfo (09) 253 311 00
fax (09) 253 311 60
e-mail info@sp.partio.fi
www <http://www.partio.fi/>

Suomen Radioamatööriliitto: Kaupinmäenpolku 9, 00440 Helsinki
puh. (09) 562 5973
(09) 562 5974
fax (09) 562 3987
e-mail toimisto@sral.fi
www <http://www.sral.fi/>
teksti-tv s.590

Suomen DX-liitto: PL 454, 00101 Helsinki
puh. (09) 693 2517
fax (09) 694 9017
e-mail toimisto@sdxl.org
www <http://www.sdxl.org/>
teksti-tv s.591

Harrastusmerkit

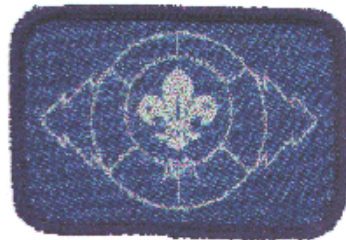
Lasarettiharrastusmerkki

Pelastuspalveluharrastusmerkki

Hätäensiapuharrastusmerkki

JOTA-harrastusmerkki

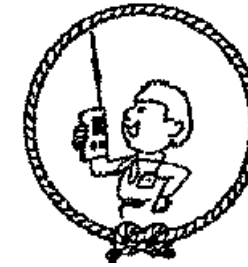
Tapaturmat-harrastusmerkki

Viestitysharrastusmerkki

Paloharrastusmerkki

Esipuhe

Radiopartiointi tarjoaa monipuolista ja haastavaa toimintaa. Mahdollisuuksia on useita; vaikeinta on vain löytää juuri itseään kiinnostava alue.

Partiolaisten viestikurssi tarjoaa hyvän mahdollisuuden päästä mukaan radiopartiointiin. Kurssilla esitellään viestitoimintaa laajasti: meriradioverkoista matkapuhelimiin ja partio-VHF:stä radioamatööritoimintaan. Kurssin pääpaino on kuitenkin puheradioliikenteellä, jota opetellaan useiden harjoitusten avulla.

Radiopartiotoimintaan voi monipuolisesti tutustua suorittamalla siihen liittyviä Viesti-, JOTA- ja Pepaharrastusmerkkejä. Niiden suoritusohjeet löydät harrastusmerkkivihkosesta.

Tervetuloa mukaan toimintaan!

Tarkemmat suoritusohjeet löydät harrastusmerkkivihkosta

Radiopuhelimet

Radiopuhelimet tarjoavat usein toimivan vaihtoehdon pt-kisojen ja partioleirien viestiyhteyksien järjestämiseen. Vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa radiopuhelimilla muodostetaan viestiyhteydet etsintäketjujen ja etsinnänjohtopaikan välille.

Laitteet

Radiopuhelimet ovat ulkoiselta muodoltaan hyvin erilaisia. Ne voidaan jakaa käsipuhelimiin, auto-koneisiin ja tukiasemakoneisiin. Käsikoneille tyypillistä on pieni koko, kannettavuus ja sisäinen virtalähde. Auto- ja tukiasemakoneet ovat käsikoneita suurempia ja tarvitsevat ulkoisen virtalähteen. Radiopuhelimia on saatavilla useilta valmistajilta.

Samassa verkossa toimivilla radiopuhelimilla voi liikennöidä keskenään. Yhteydet ovat maksuttomia. Liikenne on simplex-muotoista eli toinen puhuu ja toinen kuuntelee. Tästä johtuen liikenteen tulee olla kurinalaista ja johdettua. Partiolaisten viestikurssi antaa hyvät valmiudet puheradioliikenteeseen.

Partio-VHF

Radiopuhelinverkkoja on monia. Partiolaisille tärkein on 68 MHz:n alueella toimiva Partio-VHF -verkko. Tässä verkossa ei ole enää ainoastaan partiolaisten käytössä olevaa kanavaa, vaan melkein kaikilla taajuusalueen 17 kanavasta saa liikennöidä ilman lupaa. Lippukuntien ja partiopiirien VHF-puhelimiin suositellaan hankittavaksi partiokanava 68,575 MHz. Kaikille käyttäjille suositellaan partiolaisten viestikurssin tai vapaaehtoisen pelastuspalvelun viestikurssin suorittamista. Viestikurssin suorittaneet voivat anoa partiolaisten valtakunnallista kutsu-

merkkiä Suomen Partiolaisten Viesti- ja Pelastuspalveluryhmältä.

Partiokanavan ohessa 68 MHz:n alueella on mm. vapaaehtoisen pelastuspalvelun yhteistoimintakanavia. Jos lippukunta on mukana pelastuspalvelussa, voidaan samaan laitteeseen asentaa myös nämä kanavat. Tähän on aina kuitenkin saatava lupa alueen valmiuspäälliköltä. Radiopuhelimille tarvitaan aina lupa, jonka myöntää Telehallintokeskus. Piirien viestiohjaajat auttavat mielellään pulmatilanteissa ja laitteiden hankintaan liittyvissä kysymyksissä.

PR-27

LA-verkon käyttö partiotapahtumissa on oman Partio-VHF:n saamisen jälkeen vähentynyt. LA (AM/FM 23 kanavaa) ja PR-27 (FM, 40 kanavaa) ovat 27 MHz:n taajuusalueella toimivia verkkoja, joiden käyttö on sallittua ilman erillistä lupaa Euroopan maissa. PR-27 verkkoon voi jokainen hankkia laitteen. Tästä johtuen liikennettä on ajoittain hyvinkin paljon ja liikennekuri on huonoa. Vanha LA-verkko ei myöskään teknisiltä ominaisuuksiltaan vastaa Partio-VHF -verkkoa. Samalla taajuusalueella voi tulevaisuudessa käyttää myös lupavapaita niin sanottuja CB-puhelimiä, jotka ovat teknisiltä ominaisuuksiltaan parempia kuin LA/PR27-puhelimet.

PMR 446

Uusin lupavapaa radiopuhelinverkko on yleiseurooppalainen PMR 446-verkko. Taajuusalueella on käytössä 8 kanavaa. PMR 446-verkkoon liitettäviin radiopuhelimiin ei tarvitse hankkia erillisiä lupia, kuten 68 MHz-radiopuhelimille. PMR 446 radiopuhelimet ovat vielä tällä hetkellä suhteellisen häiriöttömiä, mutta puhelimien edullisen hinnan vuoksi liikenne-

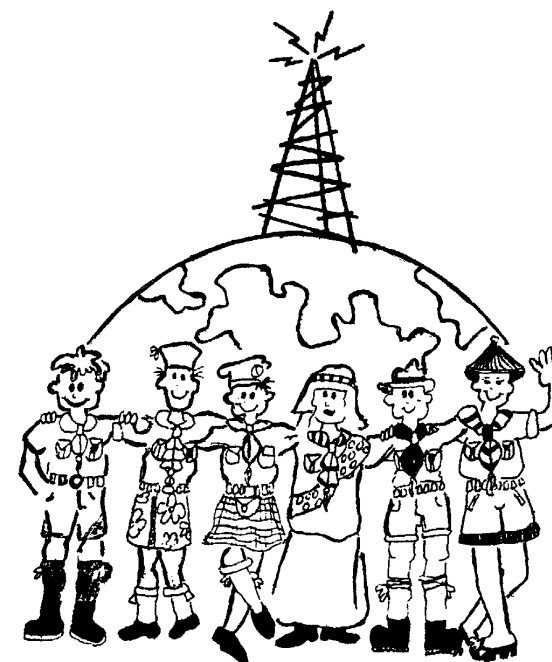
JOTI eli Jamboree On The Internet

JOTI eli Jamboree on the Internet kokoa partiolaisia ympäri maailman Internet-yhteyksien äärelle vuosittain lokakuun kolmantena viikonloppuna. WOSM järjesti JOTI:n ensimmäisen kerran virallisesti vuonna 1997.

Viikonloppun aikana on tarkoitus olla yhteyksissä muihin partiolaisiin esimerkiksi IRC:n välityksellä. Tekniikan kehityksessä on toki mahdollisuus olla näköyhteyksissäkin. JOTI on oiva mah-

dollisuus saada ulkomaisia ystäviä. On helpompi päästä maailman ääriin Internetin välityksellä kuin laivalla tai lentokoneella.

Nettipartiolaiset ry koordinoi JOTIA Suomessa. Vuonna 2000 oli ensimmäisen kerran mahdollisuus suorittaa JOTI-taitomerkki. Taitomerkin suorittaminen on antoisa tapa tutustua tapahtuman olemukseen, mutta osallistua voi toki muutenkin. Nettipartiolaisten JOTI-sivut sijaitsevat Internetissä osoitteessa <http://joti.partio.net/>.

JOTA eli Jamboree On The Air

Yleistä

JOTA on radiopartiolaisten viikonloppuleiri, joka järjestetään joka vuosi lokakuun kolmantena viikonloppuna. Idea syntyi maailmanjamboreella Englannissa vuonna 1957, jolloin muutamat radioamatööri-toimintaa harrastavat partiolaiset päättivät tavata vuosittain radioaalloilla. Partio-yhteyksiä pidetään toki muulloinkin, mutta JOTA:n tarkoituksena on koota yhdellä kertaa mahdollisimman monta partiolaista pitämään yhteyksiä keskenään.

Välineet

JOTA on avoin tapahtuma kaikille partiolaisille. Koska yhteydet pidetään radioamatööritaajuuksilla, tarvittavat avuksesi radioamatöörin. Hänen ei kuitenkaan tarvitse olla partiolainen. Nykyisten radioamatöörimääräysten mukaan yhteyksiä voivat pitää myös muut kuin radioamatöörit luvan omaavan radioamatöörin valvonnassa. Yhteyksiä voit kuunnella myös lyhytaaltovastaanottimen avulla. (Katso tarkemmin lyhytaaltokuuntelu.) Voitte omassa lippukunnassanne järjestää JOTA-tapahtuman esim. kololle tai partio-kämpälle, kun pyydätte paikalle jonkun radioamatöörin laitteineen.

Ohjeita JOTA:sta

Suomen Partiolaiset ry:n pääasemana toimii OH2JAM. Muita tapahtumaan osallistuvia järjestön asemia ovat OH2SUF ja OH2SGF. Mikäli asemat on jossain muussa OH-piirissä, käytetään vastaavaa piiritunnusta. Pääasema avaa virallisesti Suomen JOTA-tapahtuman yleensä puolen päivän aikaan. Tarkempia tietoja vuosittaisesta aikataulusta ja teemasta saat mm.

osoitteesta www.partio.fi/vipepa/.

Pidetyistä JOTA-yhteyksistä lähetetään vasta-asemille QSL-kortit. Kortit merkitään siten, että vasta-asema tietää kyseessä olleen JOTA-yhteyden. Voitte suunnitella asemalle oman vain JOTA:a varten tehdyn QSL-kortin. Ohjeet kortin tekemiseen saat mukana olevalta radioamatööritiltä.

JOTA:n aikana voit suorittaa myös JOTA-taitomerkin. Taitomerkin tehtävät ovat pääosin radioamatööriaiheisia. Taitomerkin suorittamisessa auttaa aseman operaattori. Suorituksen jälkeen voit anoa merkkiä radiopartioyhdistymieheltä, jonka osoitteen saat esim. Partiotalosta.

JOTAn jälkeen...

JOTA:n jälkeen kirjoitetaan tapahtumasta raportti, johon sisällytetään mm. yhteenveto kaikista pidetyistä yhteyksistä, mahdollisia valokuvia ja lehtileikkeitä yms. Lähetä raportti osoitteella: JOTA-manageri, Suomen Partiolaiset, Kylänvanhimmantie 29, 00640 Helsinki.

Lyhytaaltokuuntelu

Yleistä

Lyhytaaltokuuntelulla tarkoitetaan ulkomaisten radio- ja televisioasemien lähetysten (DX-kuuntelu) tai radioamatööri-asemien yhteyksien seuraamista (SWL-kuuntelu). Kuuntelun avulla opitaan tuntemaan kuuluvuusolosuhteita, radio-liikennettä ja vieraita kieliä.

Raportointi

Yleisesti kiehtovimpana lyhytaaltokuuntelun muotona pidetään kaukaisten ja poikkeavien asemien etsimistä ja niistä raportointia. Aseman tunnistuksen jälkeen kuuntelija kirjoittaa raportin ja lähettää sen radioasemalle. DX-kuuntelijoiden apuna asemien tunnistuksessa on vuosittain ilmestyvä World Radio TV Handbook, joka sisältää lähes kaikkien maailman asemien lähetystaajuudet ja lähetysajat. Vastaavasti kaikki maailman radioamatööri-asemat löytyvät CD-levyltä, jonka voi tilata Suomen Radioamatööriliitosta. Liittyessään Suomen Radioamatööriliiton jäseneksi SWL-kuuntelija saa mm. oman kuuntelijatunnuksen ja raporttien (QSL-korttien) välityspalvelun. Kiitokseksi DX- tai SWL-raportoinnista radioasemat lähettävät yleensä oman korttinsa.

Laitteisto

Päästäksesi kuuntelemaan radioasemia tarvitset radiovastaanottimen. Radioamatööri-asemien kuunteluun tarvitset laitteen, jolla voi kuunnella SSB-lähetyskäytäntöä (LSB ja USB). Alkuun pääsee millä tahansa vastaanottimella, joka sisältää lyhytaallot. Lyhytaalloilla asemien tiheys on kaikkein suurin. Ensimmäisillä kokeilukerroilla havaitset ehkä joitain kymmeniä voimakkaimpia asemia. Taidon ja maltin kehittyessä havaitset entis-

tä heikompia asemia ja huomaat asemia olevan muutaman kymmenen sijasta useita satoja. Keskipitkillä aalloilla (mw) ja pitkällä aalloilla (lw) asemia on huomattavasti vähemmän. Suomalaisia radioamatööri-asemia kuulee parhaiten 3,5 MHz:n ja ulkomaalaisia 7 MHz:n ja 14 MHz:n taajuuksialueilla. Antenniksi riittää aluksi tavallinen sisäantenni, mutta heikompien asemien kuulemiseksi on esim. yksinkertainen lanka-antenni huomattavasti tehokkaampi. Kokeneemilla harrastajilla saattaa olla käytössään suunta-antenneja, joilla päästään parhaaseen kuuntelutulokseen.

Kaikki suuret radioasemat, kuten BBC, VOA - Voice of America tai Radio Beijing, lähettävät englanninkielistä ohjelmaa. Lähes kaikkia kieliä löytyy radioaalloilta, esim. Vatikaanin radio lähettää esperanton tai vaikka BBC suomenkielisiä lähetyskäytäntöjä. Musiikkitarjonta on myös runsasta, voit yhtä hyvin kuunnella uusimpia pop-hittejä kuin lattari-musiikkia tai jazzia. Uutisia kuunnellessa voi verrata eri maiden kantoja maailman tapahtumiin. Neutraali ja objektiivinen BBC saattaa antaa aivan eri kuvan tapahtuneesta kuin USA:n hallituksen äänitorvi VOA, puhumattakaan nyt vaikka Albanian radiosta. DX-kuuntelijalle maailma on pieni. Asemien lähetysajat ja taajuudet saat tietoonsi vuosittain ilmestyvästä World Radio Tv Handbookista. Hyvä suomalainen perusteos on Simo S. Soinisen toimittama DX-kuuntelun maailma.

Radioamatööritoiminta

Yleistä

Radioamatööritoiminta on hyvin monipuolinen harrastus. Radioasemaltasi voit olla yhteydessä eri puolella maailmaa asuvien radioamatöörien kanssa. Omia laitteita ei ole välttämätöntä hankkia heti harrastuksen alussa, vaan yhteyksiä voit pitää myös kerhoasemilta, joita on Suomessa yli 150. Yhteyksiä voidaan pitää useilla eri tavoilla; mm. puheella, sähkötyksellä, kaukokirjoittimella, TV-kuvilla ja ns. pakettiradiolla. Pakettiradiota varten tarvitsit kotitietokoneen, joka yhdistetään erityisen sovittimen avulla radioon. Radioyhteyden aikana tehdään tuttavuutta, vaihdetaan kuuluvuusraportit ja esitellään radiolaitteet. Lisäksi voidaan suorittaa erilaisia kokeiluja tai vaikkapa pelata shakkia. Poliittinen ja kaupallinen toiminta radioaalloilla on kielletty.

Lupa ja tutkinto

Radioamatööritoiminta on luvanvarainen harrastus. Tätä varten tarvitsit pätevyystodistuksen, jonka Telehallintokeskus

myöntää hyväksytysti suoritetun tutkinnon jälkeen. Tutkinto on nykyään mahdollista suorittaa 3-4 kertaa vuodessa. Kokeessa kysytään erikseen radioamatööri-liikenteeseen, määräyksiin ja -tekniikkaan liittyviä kysymyksiä. Kysymykset ovat oikein/väärin-tyyppisiä väittämiä. Pätevyystodistuksia on 4 eri luokkaa, jotka oikeuttavat eri taajuusalueiden, lähetyslajien (puhe, sähkötyks etc.) ja tehojen käyttöön. Kahteen luokkaan kuuluu myös sähkötyksen lähetyksen ja vastaanotto-koe. Koe on nykyään moduli-tyyppinen eli voit käydä suorittamassa esim. tekniikkakokeen ja sähkötyskokeen erikseen.

Tunnus

Jokaisella radioamatööriasemalla on oma tunnus. Asematunnuksesta tunnistaa heti, mistäpäin maailmaa asema on äänessä. Tunnus muodostuu maatunnuksesta (Suomessa OH), piirinumeroista ja 1-3 kirjaimisesta henkilökohtaisesta osasta. Suomen Partiolaisilla on 3 omaa radioamatööritunnusta: OH2JAM, OH2SUF ja OH2SGF. Ensin mainittua käytetään vain JOTA-tapahtumassa, muita valtakunnallisten tapahtumien yhteydessä.

Kurssit

Radioamatööritutkintoon valmentavia kursseja järjestetään useilla paikkakunnilla ympäri Suomea pääsääntöisesti radioamatöörikerhojen toimesta. Alkavista kursseista saat tietoa mm. Suomen Radioamatööriiliitosta. Samasta paikasta on saatavissa myös itseopiskelupaketti niille, joille kurssille osallistuminen ei ole mahdollista. Paikalliset radioamatöörit auttavat yleensä mielellään uusia harrastajia.

Radiosuunnistus eli kettujahti

Yleistä

Radiosuunnistus on suunnistusta, jossa käytetään apuna radiolähtettä ja -vastaanottimia. Rasteina toimivat radiolähtetimet (ketut) ja suunnistajat yrittävät etsiä ne radiovastaanottimien (ketturaudat) avulla. Kettujahti-nimi tulee alkujaan siitä, että ensimmäisen kerran näitä pienoisoradiolähtettä ja -vastaanottimia käytettiin metsästäjien keskuudessa. He kiinnittivät ketun häntään radiolähtetimen ja päästivät sen vapaaksi. Sitten he radiovastaanottimillaan yrittivät suuntia ketun sijainnin ja saada sen kiinni. Matka taittui ratsain. Tätä ei onneksi enää harrasteta, mutta nimitys jäi jäljelle.

Laitteet

Lähtetimet toimivat tavallisesti 80 tai 2 metrin radioamatöörialueella. Tällaista lähettä saa käyttää vain radioamatööriin pätevyystodistuksen omaava henkilö. Lähetinsarjoja on Suomessa tällä hetkellä 4-6 kappaletta. Vastaanottimia on olemassa useita eri malleja.

Kilpailu

Kilpailu voidaan suorittaa usein eri tavoin, yleisimmin käytössä on viisi kettua. Jokainen kettu lähettää omaa tunnustaan sähkötyksellä minuutin ajan siten, että aina yksi kettu on vuorollaan äänessä ja seuraava aloittaa kun edellinen lopettaa. Kilpailijoilla on kartta ja kompassi sekä radiovastaanotin, jolla voi määrittää suunnan, mistä signaali tulee. Taktiikoita on erilaisia. Eräs mahdollisuus on suuntia yhdestä pisteestä kaikki ketut ja sitten vaihtaa paikkaa. Uudesta paikasta otetaan myös suuntimat kaikkiin kettuihin. Kun nämä suuntaviivat on piirretty kartalle, on niiden risteyskohdissa rastin summittainen

sijainti. Sitten voidaan miettiä sopivimman reitin ja siirtyä "lähitaisteluun". Lähitaistelua varten siirrytään rastin oletettuun paikkaan. Lähtetimen käynnistyessä on yksi minuutti aikaa löytää rasti. Saatat joutua suuntimaan ketun tässä ajassa useasti ja siitä huolimatta voit kulkea ohi. Silloin on vain odotettava kunnes lähetti käynnistyy uudelleen. Kettu on piilotettu metsään hyvin, sen merkinä voi olla pieni rastilippu tai muu merkki noin 0,5-1 metrin korkeudella. Kilpailukortti leimataan ja siirrytään hakemaan seuraavaa kettua. Nopeimmin ketut löytänyt voittaa kilpailun.

Tämä harrastemuoto sopii erittäin hyvin leirin ohjelmaan, samoin vaeltaja- ja vartiotoimintaan. Kilpailuja järjestetään vuosittain niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Radioamatöörikerhot voivat myös järjestää harjoituksia. Laitteista ja kilpailuista saat tietoa Suomen Radioamatööriiliitosta tai Partiotalon partio-infosta.

